

PETROL VE DOĞALGAZIN BORULARLA TAŞINMASI

Çevresel Etkiler:

Petrol ve Doğalgazın Borularla Taşınması projelerinin çevreye olabilecek önemli etkileri şöyle sıralanabilir:

- Toprak üzerine olan etkiler (*Proje aktivitelerinde topraklar ile ilgili önemli olan nokta değerlendirmenin daimi tesisler (örneğin, kompresör ve vana istasyonları) ile örtülmeyecek toprak alanları ile ilgilidir. Başka bir deyişle tahrip edilecek ve daha sonra eski haline getirilecek topraklar üzerinde yoğunlaşmaktadır. Daimi yapılar nedeniyle kaybedilecek toprak kaynakları üzerindeki etkiler, özellikle ekoloji ve arazi kullanımı açısından öneme sahiptir.*)
- Estetik etkiler (*Manzara ve görsel etkilerin değerlendirmesi, proje kapsamında kurulacak istasyonlar ile beraber boru hattı güzergâhına ilişkin manzara ve görsel öğeleri içermektedir. Söz konusu etkiler, proje çalışmaları ile beraber yeni ünitelerin çevreye eklenmesi veya mevcut olan öğelerin değiştirilmesi ile beraber alanda oluşan değişimlerden kaynaklı etkilerdir.*)
- Yüzeysel suyu ve yeraltı suyu kaynaklarına etkiler
- Hava emisyonları ve hava kalitesi
- Gürültü ve titreşim
- Trafik ve taşımacılık
- Kültürel miras

Projelerin değerlendirmesinde dikkat edilmesi gereken temel hususlar:

- Toprak Kalitesinin korunması amacıyla yapılacak çalışmalar; (“*Toprak Kirliliğinin Kontrolü ve Noktasal Kaynaklı Kirlenmiş Sahalara Dair Yönetmelik*” (08.06.2010, RG No.27605) ve “*Evsel ve Kentsel Arıtma Çamurlarının Toprakta Kullanılmasına Dair Yönetmelik*” (03.08.2010, RG No.27661) ’ler kapsamında önlemler, alınmakta olup projelerin güzergâhı ve çevresinde gerekli durumlarda toprak kalitesini kirlilik ve verimlilik açısından belirlemek üzere numuneler alınarak analizler yapılmalıdır)
- Yüzeysel suyu kaynaklarının kalitesi üzerindeki olası etkilerin öneminin derecelendirilmesi (*Bu etkiler kaynağın mevcut ya da planlanan kullanımına, ekolojik açıdan önemine ve proje tarafından kaynak üzerinde yapılacak değişikliğin özelliğine bağlıdır. Yüzeysel sular, “Yüzeysel Su Kalitesi Yönetimi Yönetmeliği” (30.11.2012, RG No.28483) ve Yeraltı Suları, “Yeraltı Sularının Kirlenmeye ve Bozulmaya Karşı Korunması Hakkındaki Yönetmelik” kapsamında Orman ve Su İşleri Bakanlığı tarafından değerlendirilmektedir.*)
- Hava emisyonlarının izlenmesi ve hava kalitesinin korunması (“*Sanayi Kaynaklı Hava Kirliliğinin Kontrolü Yönetmeliği*” (03.07.2009, RG No.27277) “*Büyük Yakma Tesisleri Yönetmeliği*” (08.06.2010, RG No:27605) “*Hava Kalitesi Değerlendirme ve Yönetimi Yönetmeliği*” (06.06.2008, RG No:26898) kapsamında değerlendirilmektedir.)
- Gürültü ve titreşim ile ilgili çalışmalar; (*Proje kapsamında gerçekleştirilecek faaliyetler kapsamında oluşması muhtemel gürültü ve titreşim seviyeleri, ulusal mevzuat kapsamında Çevresel Gürültünün Değerlendirilmesi ve Yönetimi Yönetmeliği (ÇGDYY) (04.06.2010, RG No:27601) hükümleri çerçevesinde değerlendirilmektedir. İnşaat sırasında alıcı noktalarda sağlanması gereken gürültü seviyeleri için ÇGDYY nin hükümlerine uyulması zorunludur.)*
- Trafik ve taşımacılık ile ilgili çalışmalar;; (*Projeler kapsamında kullanılacak ulaşım yolları ve taşımacılık hakkında muhtemel olumsuz etkileri ortadan kaldırmak ya da en*

düşük seviyeye indirmek için Trafik Yönetim Planları ve Taşıma Yönetim Planları yapılarak ÇED raporunda taşıyıcıların üzerlerinin kapalı olunacağı, belirlenen tonajın üzerinde yük alınmayacağı, hız limitlerine uyulacağı konularında taahhütler alınmakta olup, uymayanlara da yasal işlemler yapılmaktadır.

➤ *Kültürel miras ile ilgili çalışmalar; (Proje güzergâhı ve inceleme alanı boyunca kültürel miras üzerindeki potansiyel etkiler 21.07.1983 tarih ve 18113 sayılı remi gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren 2863 sayılı “Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kanunu” hükümlerine uyulmaktadır.)*

➤ *Peyzaj ile ilgili çalışmalar (Peyzaj değerleri yüksek alanların hassasiyeti; alanın doğal niteliğine, yapısına ve değişikliğe uyum gösterme kabiliyetine bağlıdır. Projeler kapsamında gerçekleştirilecek inşaat faaliyetleri çalışma alanı içerisinde manzarada büyük değişiklikler oluşturabilecektir, fakat bu çalışmaların hepsinin birkaç hafta ya da birkaç ay sürece geçici faaliyet olması sebebiyle herhangi bir bölgede ortaya çıkacak olası manzara ve görsel etkiler, önemsiz etki olarak kabul edilmektedir. Ayrıca proje sahiplerinin çevreyi eski haline getirme yükümlülüğü bulunmaktadır. Eski haline getirme faaliyeti iki farklı durum için gerçekleştirilir. Bunlardan birincisi borunun döşenmesinin ardından gelen borunun üstünün kapatılmasındaki eski haline getirilmesi, diğeri ise, kamp sahalarındaki faaliyetler tamamlandıktan sonra kamp sahasının kurulduğu arazinin eski haline getirilmesidir. Yüklenici tarafından yapılacak olan eski haline getirme çalışmalarında her iki durum için de mevcut toprak sınıfı veya daha iyi bir toprak sınıfı ile eski haline getirme zorunluluğu bulunmaktadır.)*

ile ilgili hususlar değerlendirme sürecinde sorgulanmalı ve gerekli önlemlerin alınması sağlanmalıdır.